

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत /
पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी क्षेत्रविकास
कार्यक्रम कार्यान्वित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विभाग

शासननिर्णयक्रमांक : अवि-२०१०/प्र.क्र.३१/१०/का.७,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

तारीख: १४ मे, २०१३

प्रस्तावना

राज्यातील अल्पसंख्याक संकेंद्रित नागरी क्षेत्रात मुलभूत नागरी सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी सन २००८-०९ या वर्षापासून अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत क्षेत्रविकास कार्यक्रम कार्यान्वित करण्यात आला असून, या कार्यक्रमांतर्गत केंद्रशासनाने निश्चित केलेल्या महाराष्ट्रातील ४३ अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रांसाठी तसेच ज्या शहरांच्या एकूण लोकसंख्येपैकी किमान १०% लोकसंख्या अल्पसंख्याकांची आहे, अशा शहरांतील अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रांसाठी विहित अनुदानाच्या मर्यादेत निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

या कार्यक्रमास लाभलेले यश पाहता सदर योजनेच्या धर्तीवर तसेच न्या. राजिंदर सच्चर समितीने केलेल्या शिफारशीच्या आधारे राज्यातील ग्रामपंचायतींचा प्राधान्यक्रम ठरवून ज्या ग्रामीण भागात अल्पसंख्याकांची लोकसंख्या लक्षणीय आहे, अशा ग्रामीण भागात मूलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देऊन या भागात वास्तव्यास असलेल्या अल्पसंख्याक नागरिकांच्या राहणीमानाचा दर्जा उंचावण्यासाठी अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायत क्षेत्रांमध्ये क्षेत्रविकास कार्यक्रम कार्यान्वित करण्याची बाब राज्य शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

राज्यातील ज्या ग्रामपंचायतींच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अल्पसंख्याक समूहाची (मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, जैन व पारसी) लोकसंख्या किमान १०० किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे, अशा

ग्रामपंचायतींना पुढील अनुज्ञेय पायाभूत सुविधांच्या उपलब्धतेसाठी शासनाकडून सन २०१३-१४ या वर्षापासून प्रति ग्रामपंचायत कमाल रु.१० लक्ष इतके अनुदान उपलब्ध करून दिले जाईल.

(अ) कब्रस्तान/स्मशान/अंत्यविधीच्या जागेसाठी संरक्षक भितीसह सर्व सुविधा,

(ब) सार्वजनिक सभागृह/शादीखाना हॉल,

(क) सर्व नागरी/पायाभूत सुविधा. उदा. पिण्याच्या पाण्याची सुविधा/ विद्युत पुरवठा / इदगाह / सांडपाण्याची व्यवस्था /रस्ते / पथदिवे/ सार्वजनिक स्वच्छतागृहे / अंगणवाडी, बालवाडी केंद्रे इ.

या योजनेतर्गत राज्यातील मुंबई शहर व मुंबई उपनगर हे जिल्हे वगळता उर्वरित जिल्ह्यांतील तालुकानिहाय अल्पसंख्याक समूहाच्या लोकसंख्येच्या आधारे प्रत्येक वर्षी प्रति जिल्हा निधि उपलब्ध करून दिला जाईल.

योजनेच्या अंमलबजावणीची रुपरेषा व कार्यपद्धती :-

(अ) राज्यातील ज्या ग्रामपंचायतींच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अल्पसंख्याक समूहाची (मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, जैन व पारसी) एकूण लोकसंख्या किमान १०० किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे अशा ग्रामपंचायतींचे निर्धारण (Determination / Identification) व अशा ग्रामपंचायतींची प्रतीक्षादी -

या योजनेच्या अंमलबजावणीची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांची राहिल. राज्यातील ज्या ग्रामपंचायतींच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अल्पसंख्याक समूहाची एकूण लोकसंख्या किमान १०० किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे, अशा ग्रामपंचायतींना या योजनेचा लाभ अनुज्ञेय असेल. सन २०१३-१४ या वर्षासाठी राज्यातील सुमारे ४४० अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना या योजनेचा लाभ देण्यात येईल. तदंतरच्या वर्षासाठी निधीच्या उपलब्धतेनुसार ग्रामपंचायतींची संख्या निर्धारित करण्यात येईल. केंद्र शासन तसेच राज्य शासनाच्या अन्य विभागामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या अशा स्वरूपाच्या योजनांच्या माध्यमातून अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना लाभ

मिळत असल्यास, अशा अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना या योजनेतून दुहेरी लाभ अनुज्ञेय असणार नाही.

सन २००१ च्या जनगणनेनुसार राज्यातील मुंबई शहर व मुंबई उपनगर हे जिल्हे वगळता उर्वरित ३३ जिल्ह्यांमधील प्रत्येक तालुक्यातील अल्पसंख्याक लोकसंख्येचे संबंधित तालुक्याच्या एकूण ग्रामीण भागाच्या लोकसंख्येशी असलेले प्रमाण विचारात घेऊन त्या त्या तालुक्यामधील योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी पात्र ठरणाऱ्या ग्रामपंचायतींची संख्या निर्धारित करण्यात आली आहे. याबाबतचे जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय विवरण या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट "अ" व "ब" मध्ये दर्शविण्यात आले आहे.

सन २००१ च्या जनगणनेनुसार ग्रामीण भागातील अल्पसंख्याक प्रवर्गनिहाय लोकसंख्या व या प्रवर्गनिहाय लोकसंख्येच्या प्रमाणात सन २०१३-१४ या वर्षासाठी अर्थसंकल्पित तरतुदीद्वारे उपलब्ध होणाऱ्या अनुदानातून ४४० अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतचे निर्धारण पुढीलप्रमाणे करण्यात येत आहे :-

विषय	एकूण	मुस्लिम	बौद्ध	जैन	ख्रिश्चन	शीख	पारशी
ग्रामीण क्षेत्रातील अल्पसंख्याक लोकसमूहाची लोकसंख्या	६७,८५,८७०	३०,८१,५५२	३२,२८,५७३	२,८६,५५७	१,५९,५७७	२९,६११	**
प्रस्तावित योजनेअंतर्गत सन २०१३-१४ साठी लाभ मिळू शकणाऱ्या अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतीची संख्या	४४०	२००	२०९	१९	१०	०२	--

(** २००१ च्या जनगणनेमध्ये संबंधित अल्पसंख्याक प्रवर्गाची लोकसंख्याविषयक आकडेवारी दिसून येत नाही)

जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील अल्पसंख्याक लोकसंख्येच्या आधारे जिल्हानिहाय व तालुकानिहाय ग्रामपंचायतींचे उद्दिष्ट निर्धारण करण्यात आले आहे. (परिशिष्ट "अ" व "ब") त्या उद्दिष्टांच्या मर्यादेत त्या जिल्ह्याच्या ग्रामीण भागातील अल्पसंख्याक लोकसंख्येच्या प्रमाणात ग्रामपंचायतींचे अल्पसंख्याक प्रवर्गानिहाय निश्चितीकरण / निर्धारण करण्यात यावे. एखाद्या अल्पसंख्याक प्रवर्गासाठी निर्धारित उद्दिष्टांच्या मर्यादेपेक्षा कमी प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास अशा बाबींसंदर्भात अल्पसंख्याकांतील अन्य प्रवर्गातील ग्रामपंचायतीस अनुदान उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनस्तरावर कार्यवाही करण्यात येईल.

प्रस्तुत योजनेच्या कार्यान्वयनासाठी त्या त्या जिल्ह्यातील/ तालुक्यामधील किमान १०० किंवा त्यापेक्षा जास्त अल्पसंख्याक समूहाच्या लोकसंख्येच्या असलेल्या ग्रामपंचायतींची संबंधित ग्रामपंचायत क्षेत्रात असलेल्या अल्पसंख्याक समूहाच्या लोकसंख्येचा उतरत्या क्रमानुसार अद्ययावत यादी तयार करण्यात येईल. ही यादी तयार करण्यासाठी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली एका समितीची स्थापना करण्यात येईल. या समितीमध्ये मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत), संबंधित जिल्हा परिषद व जिल्हा नियोजन अधिकारी हे सदस्य असतील. या समितीकडून अशाप्रकारे यादी तयार करण्यात येऊन ती प्रमाणित करण्यात येईल व ही यादी संबंधित जिल्हाधिकारी व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द केली जाईल.

संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने तयार केलेल्या यादीमधील त्या त्या जिल्ह्यातील संबंधित तालुक्यामधील ज्या ग्रामपंचायती अल्पसंख्याक समूहाच्या लोकसंख्येच्या बाबतीत उतरत्या क्रमानुसार अग्रस्थानी असतील, अशा ग्रामपंचायतींना मात्र परिशिष्ट "अ" व परिशिष्ट "ब" मध्ये त्या त्या जिल्हा / तालुक्याकरिता विहित करण्यात आलेल्या ग्रामपंचायत संख्येपेक्षा जास्त नाही, अशा प्रकारे सन २०१३-१४ या वर्षात सदर योजनेंतर्गत प्रस्ताव सादर करण्याबाबत

संबंधित जिल्हाधिकारी / मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांच्याकडून सूचित केले जाईल. त्यापुढील वर्षात यादीतील पुढील ग्रामपंचायतींना (संबंधित तालुक्यासाठी विहित केलेल्या ग्रामपंचायती संख्येच्या मर्यादेत) प्रस्ताव सादर करण्याच्या सूचना देण्यात येतील. अशाप्रकारे ही यादी संपूर्णतः संपूर्णतः येईपर्यंत ही कार्यपद्धती अनुसरण्यात येईल. सन २००१ च्या जनगणनेनुसार सन २०१३-१४ या वर्षासाठी राज्यातील ग्रामीण भागातील अल्पसंख्याक समुहाच्या प्रवर्गनिहाय लोकसंख्येच्या आधारे ४४० पात्र ग्रामपंचायतींना अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येईल. एखादया अल्पसंख्याक समुहातील प्रवर्गासाठी प्रस्ताव प्राप्त न झाल्यास अशा बाबींसंदर्भात अल्पसंख्याक समुहातील अन्य प्रवर्गाच्या ग्रामपंचायतीस अनुदान उपलब्ध करून देण्याबाबत शासन स्तरावर कार्यवाही करण्यात येईल. सन २०११ च्या जनगणनेची यादी प्रकाशित झाल्यानंतर नवीन जनगणना २०११ च्या उपलब्ध माहितीनुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(ब) योजनेंतर्गत अनुदान मिळण्यासाठी संबंधित ग्रामपंचायतींनी प्रस्ताव सादर करताना अनुसरावयाची कार्यपद्धती व प्रस्तावांच्या सादरीकरणाचे टप्पे:-

सन २०१३-१४ पासून संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीमार्फत तयार केलेल्या यादीनुसार प्रस्ताव सादर करण्याबाबत ग्रामपंचायतींना सूचित करण्यात येईल व त्यानुसार संबंधित ग्रामपंचायती त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रात हाती घ्यावयाच्या विकासकामांचे सविस्तर प्रस्ताव गट विकास अधिकारी, संबंधित पंचायत समिती यांना दरवर्षी दि. १५ जून पर्यंत सादर करतील. या योजनेंतर्गत ग्रामपंचायतींनी सादर करावयाच्या प्रस्तावात खालील कागदपत्रांचा समावेश असेल :-

- i) गावाची/ग्रामपंचायत क्षेत्रातील एकूण लोकसंख्या व अल्पसंख्याक प्रवर्ग निहाय लोकसंख्या आणि हाती घ्यावयाच्या विकासकामासंदर्भातील प्रपत्र -अ.
- ii) क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत विकासकाम हाती घेण्यास ग्रामसभेने मंजूरी दिलेल्या ठरावाची प्रत.
- iii) क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घ्यावयाच्या विकासकामाचे शाखा अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, पंचायत समिती यांनी तपासून साक्षांकित केलेले सविस्तर अंदाजपत्रक.
- iv) क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घेण्यात यावयाचे विकासकाम शासनाच्या अन्य तत्सम योजनेंतर्गत हाती घेण्यात आले नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.

वरील (अ) व (ब) येथील कार्यपद्धतीस अनुसरून अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतीकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची छाननी करून पंचायत समिती कार्यालय परिपूर्ण प्रस्ताव आपल्या शिफारशीसह मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांना दरवर्षी दि. १५ जूलै पर्यंत सादर करील. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांच्याकडून योजनेच्या विहित निकषांनुसार पात्र ग्रामपंचायतीच्या प्रस्तावांचा विहित नमुन्यातील (प्रपत्र- ब) संक्षिप्त तपशील जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीस दरवर्षी दि. १५ ऑगस्ट पर्यंत सादर केला जाईल. तदंतर जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीकडून योजनेच्या लाभासाठी पात्र असलेल्या ग्रामपंचायतीचा तपशील विहित नमुन्यात (प्रपत्र- ब) आपल्या शिफारशीसह शासनास दरवर्षी दि. १ सप्टेंबर पर्यंत सादर केला जाईल.

(क) संबंधित अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींनी क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत प्रस्ताव सादर करताना अनुपालन करावयाच्या अटी व शर्ती :-

- i) संबंधित ग्रामपंचायत क्षेत्रात ज्या लोकवस्तीत अल्पसंख्याक समूहाच्या लोकसंख्येचे केंद्रिकरण झाले आहे, अशाच अल्पसंख्याक लोकवस्तीची निवड मुलभूत/पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्याकरिता केली जावी.
- ii) अल्पसंख्याक बहुल क्षेत्रात हाती घ्यावयाच्या विकास कामांचा प्रस्ताव तयार करताना संबंधित ग्रामपंचायतींनी त्या क्षेत्रातील अल्पसंख्याक समूहाच्या मुलभूत व निकडीच्या गरजा लक्षात घ्याव्यात.
- iii) या योजनेतून अल्पसंख्याक समाजाचा सामूहिक लाभ होईल अशी सार्वजनिक हिताचीच कामे हाती घ्यावीत. वैयक्तिक लाभाच्या योजना हाती घेण्यात येऊ नये.

(ड) अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायती यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची छाननी व अनुदानासाठी शिफारस :-

राज्यातील संबंधित गटातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतीकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची छाननी संबंधित पंचायत समिती कार्यालयाकडून केली जाईल. छाननीदरम्यान ज्या ग्रामपंचायतीच्या प्रस्तावामध्ये काही त्रुटी अथवा अपूर्ण कागदपत्रे असल्याचे आढळून येईल अशा ग्रामपंचायतींना त्रुटी /आवश्यक कागदपत्रे यांची १५ दिवसांच्या आत पुर्तता करण्याबाबत कळविण्यात येईल. सर्व परिपूर्ण प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर गटविकास अधिकारी, संबंधित पंचायत समिती हे सर्व पात्र ग्रामपंचायतींचे

प्रस्ताव आपल्या शिफारशीसह मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांना सादर करतील.

संबंधित गट विकास अधिकारी यांच्याकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांच्याकडून पात्र ग्रामपंचायतीच्या प्रस्तावांचा तपशील संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीसमोर सादर करण्यात येईल. ही समिती योजनेसाठी पात्र ग्रामपंचायतीचा संक्षिप्त तपशील आपल्या शिफारशीसह विहित नमुन्यात (प्रपत्र- ब) शासनास सादर करील.

सन २०१३-१४ पासून या योजनेतर्गत प्रस्ताव सादर करण्याचे वार्षिक वेळापत्रक:-

अ.क्र.	कालावधी	प्रस्तावाच्या सादरीकरणाचा टप्पा
१	१५ जून पर्यंत	ग्रामसेवक /ग्रामविकास अधिकारी, संबंधित अल्पसंख्याक बहुल ग्राम पंचायत क्षेत्रासाठी आपले प्रस्ताव गट विकास अधिकारी, संबंधित पंचायत समिती यांना सादर करतील.
२	१५ जुलै पर्यंत	गटविकास अधिकारी, संबंधित पंचायत समिती, प्रस्तावांची छाननी करून परिपूर्ण प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी अधिकारी , संबंधित जिल्हा परिषद यांना सादर करतील.
३	१५ ऑगस्ट पर्यंत	सर्व प्राप्त प्रस्तावांची छाननी करून संबंधित जिल्ह्यातील पात्र अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतीच्या प्रस्तावांचा विहित नमुन्यातील (प्रपत्र- ब) संक्षिप्त तपशील मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद हे संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीपुढे सादर करतील.
४	१ सप्टेंबर पर्यंत	जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समिती योजनेसाठी पात्र ग्रामपंचायतीचा संक्षिप्त तपशील आपल्या शिफारशीसह विहित नमुन्यात (प्रपत्र- ब) शासनास सादर करील.

(इ) अनुदान वितरण :-

राज्यातील सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्याकडून त्या त्या जिल्ह्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतीच्या प्रस्तावांचा विहित नमुन्यातील तपशील शासनास प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित

जिल्हयातील ग्रामपंचायतींना मागणीनुसार परंतू अनुदानाच्या कमाल विहित मर्यादेपेक्षा जास्त नाही, अशा तऱ्हेने अनुदान मंजूर केले जाईल. त्या त्या जिल्हयातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान संबंधित जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, यांना शासनाकडून वितरित केले जाईल. तद्वंतर त्या त्या जिल्हयाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद अनुदानाचे वाटप संबंधित ग्रामपंचायतींना करतील. या योजनेअंतर्गत घेण्यात येणारी विकास कामे जिल्हा परिषदेच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करण्यात येतील.

(फ) क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अनुदानाच्या विनियोगाबाबतची उपयोजिता प्रमाणपत्रे व विकासकामांची छायाचित्रे :-

जिल्हापरिषदेकडून अनुदान वितरित करण्यात आल्यानंतर त्या आर्थिक वर्षात संबंधित ग्रामपंचायतींनी प्रस्तावात नमूद केलेली कामे पूर्ण करणे आवश्यक आहे व याबाबतची विहित नमुन्यातील उपयोजिता प्रमाणपत्रे (प्रपत्र- क) आणि विकासकामांची छायाचित्रे जिल्हाधिकारी यांच्यामार्फत अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे सादर करणे अनिवार्य असेल. या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी जिल्हाधिकारी व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना प्रशासकीय कामकाजासाठी जिल्हयांना वितरित करण्यात येणाऱ्या अनुदानाच्या प्रत्येकी १% इतकी अनुदानाची रक्कम उपलब्ध करून देण्यात येईल. या प्रशासकीय कामकाजासाठी वितरित केलेल्या रकमेतून ७५% रक्कम ही योजनेच्या कामासाठी उपलब्ध करून घेण्यात येणाऱ्या कर्मचारी सेवांवर तर उर्वरित २५% रक्कम कार्यालयीन खर्चासाठी वापरण्यात यावी.

या योजनेसंदर्भातील तक्रारींचे निराकरण संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या स्तरावर केले जाईल व याबाबत त्यांचा निर्णय अंतिम असेल.

(ग) विकासकाम ज्या ठिकाणी हाती घेण्यात आले आहे, त्या स्थळास शासन प्रतिनिधींच्या प्रासंगिक भेटी :-

क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायत क्षेत्रात हाती घेण्यात आलेल्या अथवा पूर्ण झालेल्या विकासकामांची पाहणी करण्याकरिता शासनाचे अधिकारी प्रत्यक्ष कामाच्या

स्थळास प्रासंगिक भेटी देतील व कामाच्या प्रगतीची व दर्जाची तपासणी करुन त्याबाबतचा वस्तुनिष्ठ अहवाल शासनास सादर करतील.

या योजनेंतर्गत होणारा खर्च " मागणी क्र. झेड ई -१, २२३५ - सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२- समाजकल्याण, १९८-ग्रामपंचायतींना सहाय्य, राज्य योजनांतर्गत योजना, ०१ अल्पसंख्याकांना सहाय्य, (०१) (०१) अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना सहाय्यक अनुदान (२२३५ बी ०८५)" या लेखाशिर्षाखाली दर्शविण्यात येईल व त्या त्या वित्तीय वर्षात या शीर्षाखाली उपलब्ध तरतुदीतून भागविण्यात येईल.

हा शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग आणि नियोजन विभागाच्या सहमतीने तसेच वित्त विभागाने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.६६४/११/व्यय-४, दि.०७/१०/२०११ अन्वये दिलेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०४३०१५४२४७६०१४असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. टी. एफ. थेकेकरा)

अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
३. मा.उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,

४. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
५. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग,
६. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
७. महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा) , मुंबई / नागपूर,
८. सर्व विभागीय आयुक्त,
९. सर्व जिल्हाधिकारी,
१०. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
१२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१४. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
१५. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिध्दीसाठी),
१६. सर्व मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१७. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
१८. सह सचिव/उप सचिव/सर्वअवर सचिव/सर्व कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. अपर मुख्य सचिव, अल्पसंख्याक विकास, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
२०. निवडनस्ती (कार्या.७).

शासन निर्णय क्रमांक : अविवि-२०१०/प्र.क्र.३१/१०/का.७, दि. १४ मे, २०१३ सोबतचे,

प्रपत्र - अ

"राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रांत मूलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी क्षेत्रविकास कार्यक्रम" या योजनेतर्गत संबंधित ग्रामपंचायतींनी कामांचे अंदाजपत्रक व इतर आवश्यक कागदपत्रांसह सादर करावयाची माहिती -

१)	या योजनेतर्गत हाती घ्यावयाची विकासकामे	१)
		२)
		३)
		इत्यादी
२)	कामाचा फायदा ग्रामपंचायत क्षेत्रातील ज्या भागांना होणार आहे त्या भागांची नावे	१)
		२)
		३)
		इत्यादी
३)	कामांसाठी अंदाजित खर्च	१)
		२)
		३)
		इत्यादी
४)	काम पूर्ण होण्यास लागणारा कालावधी	१)
		२)
		३)
		इत्यादी
५)	ग्रामपंचायतीची एकूण लोकसंख्या- (२००१ च्या जनगणनेनुसार)	
६)	ग्रामपंचायतीच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अल्पसंख्याक समाजाची लोकसंख्या व टक्केवारी - (२००१ च्या जनगणनेनुसार /अन्य आधाराद्वारे उदा. मालमत्ता कर नोंदवही रजिस्टर)	
	ठिकाण : दिनांक :	सही ग्राम विकास अधिकारी / ग्रामसेवक, संबंधित ग्रामपंचायत

शासन निर्णय क्रमांक : अविवि-२०१०/प्र.क्र.३१/१०/का.७, दि. १४ मे, २०१३ सोबतचे,

प्रपत्र - ब

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मूलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी कार्यान्वित करण्यात आलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत संबंधित ग्रामपंचायतींनी सादर केलेल्या प्रस्तावांचा संक्षिप्त तपशील

जिल्हा :-

अ. क्र	ग्रामपंचायतीचे नाव व तालुका	ग्रामपंचायतीची एकूण लोकसंख्या	ग्रामपंचायतीच्या एकूण लोकसंख्येपैकी अल्पसंख्याकांची प्रवर्गानिहाय लोकसंख्या व टक्केवारी	क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घ्यावयाचे विकासकाम / विकासकामे	विकासकाम हाती घेण्यास ग्रामसभेने मंजूरी दिलेला ठराव क्रमांक व दिनांक	क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घ्यावयाच्या विकासकामा करिता सादर करण्यात आलेल्या अंदाजपत्रका नुसार येणारा खर्च व त्यानुसार मागणी केलेला निधि	जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीची शिफारस
१	२	३	४	५	६	७	८
१							
२							
३							
४							
५							

शासन निर्णय क्रमांक : अविवि-२०१०/प्र.क्र.३१/१०/का.७, दि. १४ मे, २०१३ सोबतचे,

प्रपत्र - क

उपयोजिता प्रमाणपत्राचा नमुना

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र. ,दि. अन्वये वितरित केलेला रु. (अक्षरी रु.) एवढा निधि पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ	
ब	
क	
ड	

२. असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष / अटीनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पूर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधि मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)
२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)
३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)
४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

ग्रामविकास अधिकारी / ग्रामसेवक, संबंधित ग्रामपंचायत यांची स्वाक्षरी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्रमांक: अवि-२०१०/प्र.क्र.३१/का.७, दिनांक १४.०५.२०१३ सोबतचे परिशिष्ट-अ

District	Rural	Total minority	Muslim	Christian	Sikh	Buddhist	Jain	Elegible GPs for					Total GPs
								Muslim	Christian	Sikh	Buddhist	Jain	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
MAHARASHTRA	Rural	6785870	3081552	159577	29611	3228573	286557						
Akola	Rural	332047	108881	920	366	219496	2384	7	0	0	14	0	21
Buldana	Rural	432130	160734	1326	846	264762	4462	10	0	0	17	0	27
Amravati	Rural	405229	138835	3833	1291	257922	3348	9	0	0	17	0	26
Washim	Rural	194599	54640	495	168	136031	3265	4	0	0	9	0	13
Hingoli	Rural	185665	50912	292	284	131701	2476	3	0	0	9	0	12
Aurangabad	Rural	356184	245935	3801	944	97777	7727	16	0	0	6	1	23
Nanded	Rural	396647	174108	1672	2637	216491	1739	11	0	1	14	0	26
Jalna	Rural	236974	128299	4645	671	100207	3152	8	1	0	7	0	16
Wardha	Rural	150797	21481	1551	1232	125165	1368	1	0	0	8	0	9
Ratnagiri	Rural	251352	132142	2001	606	113848	2755	9	0	0	7	0	16
Parbhani	Rural	168797	69243	327	316	97583	1328	5	0	0	6	0	11
Nagpur	Rural	219556	26146	3064	1846	186685	1815	2	0	1	12	0	15
Yavatmal	Rural	294471	108216	2068	994	178543	4650	7	0	0	12	0	19
Bhandara	Rural	140802	10343	1008	422	128549	480	1	0	0	8	0	9
Gadchiroli	Rural	83079	11024	3284	393	68180	198	1	0	0	4	0	5
Chandrapur	Rural	192163	20005	2694	1341	167155	968	1	0	0	11	0	12
Latur	Rural	211020	163164	658	920	43472	2806	11	0	0	3	0	14
Jalgaon	Rural	338019	240778	1550	891	84210	10590	16	0	0	5	1	22
Gondiya	Rural	113918	11615	643	799	100398	463	1	0	0	6	0	7
Raigarh	Rural	175936	98921	4260	1021	68841	2893	6	0	0	4	0	10
Bid	Rural	186029	138832	647	484	41810	4256	9	0	0	3	0	12
Kolhapur	Rural	249073	109976	8324	990	30797	98986	7	1	0	2	7	17
Osmanabad	Rural	118756	96372	472	712	18366	2834	6	0	0	1	0	7
Sangli	Rural	182548	97937	1428	522	25462	57199	6	0	0	2	4	12
Satara	Rural	193339	77607	1961	765	108203	4803	5	0	0	7	0	12
Thane	Rural	160753	58894	54990	1348	40478	5043	4	4	0	3	1	12
Solapur	Rural	185461	156871	1291	1493	13691	12115	10	0	0	1	1	12
Sindhudurg	Rural	53813	17528	12248	224	22690	1123	1	1	0	1	0	3
Ahmadnagar	Rural	199178	148806	9785	1731	25104	13752	10	1	0	2	1	14
Pune	Rural	178125	79008	5913	1343	80277	11584	5	1	0	5	1	12
Nandurbar	Rural	47285	24781	16328	324	3593	2259	2	1	0	0	0	3
Dhule	Rural	53790	37107	3644	392	7322	5325	2	0	0	1	1	4
Nashik	Rural	98335	62411	2454	1295	23764	8411	4	0	0	2	1	7
								200	10	2	209	19	440

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. ३०३०-२०१०/क.३१/का.७, दि. १४.०५.२०१३

अल्पसंख्याक विकास विभाग

Sr. NO.	Area Name	Total Population of Minorities	% of Minorities to the Total Minority Popln in the State (Rural)	No. of eligible GPs under the rural area dev scheme (out of total 440 GPs)
	MAHARASHTRA	18684688		
	MAHARASHTRA (Rural)	6785870	100	440
	Nandurbar *	47285	0.70	3
1	Akkalkuwa	15147	0.22	1
2	Akrani	1368	0.02	0
3	Talode	1314	0.02	0
4	Shahade	7530	0.11	1
5	Nandurbar	5329	0.08	0
6	Nawapur	16597	0.24	1
	Dhule	53790	0.79	4
7	Shirpur	8667	0.13	1
8	Sindkhede	10801	0.16	1
9	Sakri	16923	0.25	1
10	Dhule	17399	0.26	1
	Jalgaon	338019	4.98	22
11	Chopda	15686	0.23	1
12	Yawal	39893	0.59	3
13	Raver	51866	0.76	3
14	Edlabad (Muktainagar)	27293	0.40	2
15	Bodvad	16013	0.24	1
16	Bhusawal	18871	0.28	1
17	Jalgaon	21277	0.31	1
18	Erandol	17005	0.25	1

19	Dharangaon	9204	0.14	1
20	Amalner	6622	0.10	0
21	Parola	5605	0.08	0
22	Bhadgaon	11979	0.18	1
23	Chalisgaon	15610	0.23	1
24	Pachora	24783	0.37	2
25	Jamner	56312	0.83	4
	Buldana	432130	6.37	27
26	Jalgaon (Jamod)	22230	0.33	1
27	Sangrampur	29485	0.43	2
28	Shegaon	25381	0.37	2
29	Nandura	27751	0.41	2
30	Malkapur	16284	0.24	1
31	Motala	35410	0.52	2
32	Khamgaon	60737	0.90	4
33	Mehkar	44101	0.65	3
34	Chikhli	51928	0.77	3
35	Buldana	49643	0.73	3
36	Deolgaon Raja	18364	0.27	1
37	Sindkhed Raja	32582	0.48	2
38	Lonar	18234	0.27	1
	Akola	332047	4.89	21
39	Telhara	45972	0.68	3
40	Akot	36838	0.54	2
41	Balapur	48873	0.72	3
42	Akola	83317	1.23	5
43	Murtijapur	48722	0.72	3

44	Patur	28441	0.42	2
45	Barshitakli	39884	0.59	3
	Washim *	194599	2.87	13
46	Malegaon	38245	0.56	3
47	Mangrulpir	31318	0.46	2
48	Karanja	39998	0.59	3
49	Manora	18965	0.28	1
50	Washim	35972	0.53	2
51	Risod	30101	0.44	2
	Amravati	405229	5.97	26
52	Dharni	10629	0.16	1
53	Chikhaldara	1390	0.02	0
54	Anjangaon Surji	29305	0.43	2
55	Achalpur	33133	0.49	2
56	Chandurbazar	51086	0.75	3
57	Morshi	35578	0.52	2
58	Warud	25653	0.38	2
59	Teosa	20172	0.30	1
60	Amravati	42287	0.62	3
61	Bhatkuli	39998	0.59	3
62	Daryapur	43196	0.64	3
63	Nandgaon-Khandeshwar	36436	0.54	2
64	Chandur Railway	17501	0.26	1
65	Dhamangaon Railway	18865	0.28	1
	Wardha	150797	2.22	9
66	Ashti	13451	0.20	1
67	Karanja	7674	0.11	1

68	Arvi	15534	0.23	1
69	Seloo	17369	0.26	1
70	Wardha	36125	0.53	2
71	Deoli	22276	0.33	1
72	Hinganghat	20980	0.31	1
73	Samudrapur	17388	0.26	1
	Nagpur	219556	3.24	15
74	Narkhed	16369	0.24	1
75	Katol	18584	0.27	1
76	Kalameshwar	13487	0.20	1
77	Savner	22935	0.34	2
78	Parseoni	12070	0.18	1
79	Ramtek	10269	0.15	1
80	Mauda	13412	0.20	1
81	Kamptee	12617	0.19	1
82	Nagpur (Rural)	21916	0.32	1
83	Nagpur (Urban)	0	0.00	0
84	Hingna	15340	0.23	1
85	Umred	19940	0.29	1
86	Kuhi	25346	0.37	2
87	Bhiwapur	17271	0.25	1
	Bhandara	140802	2.07	9
88	Tumsar	13896	0.20	1
89	Mohadi	11967	0.18	1
90	Bhandara	25792	0.38	2
91	Sakoli	20463	0.30	1
92	Lakhani	19027	0.28	1

93	Pauni	28021	0.41	2
94	Lakhandur	21636	0.32	1
	Gondiya *	113918	1.68	7
95	Tirora	9567	0.14	0
96	Goregaon	10111	0.15	1
97	Gondiya	27824	0.41	2
98	Amgaon	10857	0.16	1
99	Salekasa	3815	0.06	0
100	Sadak-Arjuni	12469	0.18	1
101	Arjuni Morgaon	27774	0.41	2
102	Deori	11501	0.17	1
	Gadchiroli	83079	1.22	5
103	Desaiganj (Vadasa)	7374	0.11	0
104	Armori	10019	0.15	1
105	Kurkheda	9082	0.13	1
106	Korchi	3395	0.05	0
107	Dhanora	4451	0.07	0
108	Gadchiroli	9340	0.14	1
109	Chamorshi	14685	0.22	1
110	Mulchera	1960	0.03	0
111	Etapalli	3238	0.05	0
112	Bhamragad	1280	0.02	0
113	Aheri	12019	0.18	1
114	Sironcha	6236	0.09	0
	Chandrapur	192163	2.83	12
115	Warora	10514	0.15	1
116	Chimur	27676	0.41	2

117	Nagbhir	19643	0.29	1
118	Brahmapuri	18627	0.27	1
119	Sawali	12322	0.18	1
120	Sindewahi	15063	0.22	1
121	Bhadravati	8301	0.12	0
122	Chandrapur	15852	0.23	1
123	Mul	10920	0.16	1
124	Pombhurna	5153	0.08	0
125	Ballarpur	6730	0.10	0
126	Korpana	12383	0.18	1
127	Rajura	16041	0.24	1
128	Gondpipri	12938	0.19	1
	Yavatmal	294471	4.34	19
129	Ner	32483	0.48	2
130	Babulgaon	16061	0.24	1
131	Kalamb	12875	0.19	1
132	Yavatmal	23598	0.35	2
133	Darwha	26507	0.39	2
134	Digras	12965	0.19	1
135	Pusad	42014	0.62	3
136	Umarkhed	37513	0.55	2
137	Mahagaon	24732	0.36	2
138	Arni	21542	0.32	1
139	Ghatanji	9541	0.14	1
140	Kelapur	7787	0.11	0
141	Ralegaon	8796	0.13	0
142	Maregaon	4837	0.07	0

143	Zari-Jamani	3890	0.06	0
144	Wani	9330	0.14	1
	Nanded	396647	5.85	26
145	Mahoor	15781	0.23	1
146	Kinwat	22607	0.33	1
147	Himayatnagar	20152	0.30	1
148	Hadgaon	41772	0.62	3
149	Ardhapur	27550	0.41	2
150	Nanded	46915	0.69	3
151	Mudkhed	15255	0.22	1
152	Bhokar	21890	0.32	1
153	Umri	12438	0.18	1
154	Dharmabad	11329	0.17	0
155	Biloli	23236	0.34	2
156	Naigaon (Khairgaon)	27852	0.41	2
157	Loha	30612	0.45	2
158	Kandhar	28152	0.41	2
159	Mukhed	27670	0.41	2
160	Deglur	23436	0.35	2
	Hingoli *	185665	2.74	12
161	Sengaon	36144	0.53	2
162	Hingoli	36226	0.53	2
163	Aundha (Nagnath)	31491	0.46	2
164	Kalamnuri	41097	0.61	3
165	Basmath	40707	0.60	3
	Parbhani	168797	2.49	11
166	Sailu	16582	0.24	1

167	Jintur	39095	0.58	3
168	Parbhani	39415	0.58	3
169	Manwath	10643	0.16	0
170	Pathri	11554	0.17	1
171	Sonpeth	6316	0.09	0
172	Gangakhed	11040	0.16	1
173	Palam	12985	0.19	1
174	Purna	21167	0.31	1
	Jalna	236974	3.49	16
175	Bhokardan	39422	0.58	2
176	Jafferabad	28501	0.42	2
177	Jalna	43097	0.64	3
178	Badnapur	26263	0.39	2
179	Ambad	24716	0.36	2
180	Ghansawangi	29378	0.43	2
181	Partur	21576	0.32	1
182	Mantha	24021	0.35	2
	Aurangabad	356184	5.25	23
183	Kannad	41479	0.61	3
184	Soegaon	19659	0.29	1
185	Sillod	60602	0.89	4
186	Phulambri	20882	0.31	1
187	Aurangabad	58966	0.87	4
188	Khuldabad	19067	0.28	1
189	Vaijapur	26073	0.38	2
190	Gangapur	57401	0.85	4
191	Paithan	52055	0.77	3

	Nashik	98335	1.45	7
192	Surgana	820	0.01	0
193	Kalwan	3289	0.05	0
194	Deola	2432	0.04	0
195	Baglan	6024	0.09	1
196	Malegaon	15178	0.22	1
197	Nandgaon	5425	0.08	0
198	Chandvad	9272	0.14	1
199	Dindori	6966	0.10	1
200	Peint	800	0.01	0
201	Trimbakeshwar	1884	0.03	0
202	Nashik	4660	0.07	0
203	Igatpuri	3881	0.06	0
204	Sinnar	6637	0.10	1
205	Niphad	21214	0.31	1
206	Yevla	9853	0.15	1
	Thane	160753	2.37	12
207	Talasari	4563	0.07	0
208	Dahanu	7450	0.11	1
209	Vikramgad	766	0.01	0
210	Jawhar	614	0.01	0
211	Mokhada	2152	0.03	0
212	Vada	5137	0.08	0
213	Palghar	15746	0.23	1
214	Vasai	63991	0.94	4
215	Thane	0	0.00	0
216	Bhiwandi	22062	0.33	2

217	Shahapur	12149	0.18	1
218	Kalyan	8683	0.13	1
219	Ulhasnagar	0	0.00	0
220	Ambarnath	7317	0.11	1
221	Murbad	10123	0.15	1
	Raigarh	175936	2.59	10
222	Uran	5062	0.07	0
223	Panvel	16157	0.24	1
224	Karjat	11960	0.18	1
225	Khalapur	10357	0.15	1
226	Pen	3772	0.06	0
227	Alibag	9329	0.14	0
228	Murud	12478	0.18	1
229	Roha	7383	0.11	0
230	Sudhagad	3597	0.05	0
231	Mangaon	25600	0.38	2
232	Tala	6268	0.09	0
233	Shrivardhan	17683	0.26	1
234	Mhasla	12116	0.18	1
235	Mahad	29479	0.43	2
236	Poladpur	4695	0.07	0
	Pune	178125	2.62	12
237	Junnar	22256	0.33	2
238	Ambegaon	7305	0.11	1
239	Shirur	13845	0.20	1
240	Khed	13800	0.20	1
241	Mawal	17070	0.25	1

242	Mulshi	8769	0.13	1
243	Haveli	21540	0.32	1
244	Pune City	0	0.00	0
245	Daund	19425	0.29	1
246	Purandhar	4964	0.07	0
247	Velhe	2997	0.04	0
248	Bhor	9795	0.14	1
249	Baramati	15905	0.23	1
250	Indapur	20454	0.30	1
	Ahmadnagar	199178	2.94	14
251	Akola	12295	0.18	1
252	Sangamner	15899	0.23	1
253	Kopergaon	13692	0.20	1
254	Rahta	22146	0.33	1
255	Shrirampur	15614	0.23	1
256	Nevasa	24534	0.36	2
257	Shevgaon	17615	0.26	1
258	Pathardi	11379	0.17	1
259	Nagar	12466	0.18	1
260	Rahuri	15888	0.23	1
261	Parner	11639	0.17	1
262	Shrigonda	10403	0.15	1
263	Karjat	9213	0.14	1
264	Jamkhed	6395	0.09	0
	Bid	186029	2.74	12
265	Ashti	16131	0.24	1
266	Patoda	6763	0.10	1

267	Shirur (Kasar)	6149	0.09	0
268	Georai	25670	0.38	2
269	Manjlegaon	27323	0.40	2
270	Wadwani	12974	0.19	1
271	Bid	30534	0.45	2
272	Kaij	21430	0.32	1
273	Dharur	1914	0.03	0
274	Parli	15908	0.23	1
275	Ambejogai	21233	0.31	1
	Latur	211020	3.11	14
276	Latur	29557	0.44	2
277	Renapur	14922	0.22	1
278	Ahmadpur	23620	0.35	1
279	Jalkot	9981	0.15	1
280	Chakur	23781	0.35	2
281	Shirur-Anantpal	9437	0.14	1
282	Ausa	30927	0.46	2
283	Nilanga	35066	0.52	2
284	Deoni	11496	0.17	1
285	Udgir	22233	0.33	1
	Osmanabad	118756	1.75	7
286	Paranda	6157	0.09	0
287	Bhum	6884	0.10	0
288	Washi	6541	0.10	0
289	Kalamb	14705	0.22	1
290	Osmanabad	29966	0.44	2
291	Tuljapur	20873	0.31	1

292	Lohara	10597	0.16	1
293	Umarga	23033	0.34	2
	Solapur	185461	2.73	12
294	Karmala	9164	0.14	1
295	Madha	13588	0.20	1
296	Barshi	16562	0.24	1
297	Solapur North	6925	0.10	0
298	Mohol	17599	0.26	1
299	Pandharpur	16633	0.25	1
300	Malshiras	30026	0.44	2
301	Sangole	8992	0.13	1
302	Mangalvedhe	6875	0.10	0
303	Solapur South	28260	0.42	2
304	Akkalkot	30837	0.45	2
	Satara	193339	2.85	12
305	Mahabaleshwar	4454	0.07	0
306	Wai	12774	0.19	1
307	Khandala	8581	0.13	1
308	Phaltan	14765	0.22	1
309	Man	7770	0.11	0
310	Khatav	17444	0.26	1
311	Koregaon	22182	0.33	1
312	Satara	21327	0.31	1
313	Jaoli	8084	0.12	1
314	Patan	20310	0.30	1
315	Karad	55648	0.82	4
	Ratnagiri	251352	3.70	16

316	Mandangad	17402	0.26	1
317	Dapoli	34301	0.51	2
318	Khed	34542	0.51	2
319	Chiplun	33375	0.49	2
320	Guhagar	18802	0.28	1
321	Ratnagiri	42444	0.63	3
322	Sangameshwar	35863	0.53	2
323	Lanja	13293	0.20	1
324	Rajapur	21330	0.31	2
	Sindhudurg	53813	0.79	3
325	Devgad	11184	0.16	1
326	Vaibhavvadi	5592	0.08	0
327	Kankavli	14228	0.21	1
328	Malwan	5426	0.08	0
329	Vengurla	2822	0.04	0
330	Kudal	6743	0.10	1
331	Sawantwadi	5700	0.08	0
332	Dodamarg	2118	0.03	0
	Kolhapur	249073	3.67	17
333	Shahuwadi	10067	0.15	1
334	Panhala	11062	0.16	1
335	Hatkanangle	76099	1.12	5
336	Shirol	89348	1.32	6
337	Karvir	16772	0.25	1
338	Bavda	1910	0.03	0
339	Radhanagari	6095	0.09	0
340	Kagal	11129	0.16	1

341	Bhudargad	5260	0.08	0
342	Ajra	2764	0.04	0
343	Gadhinglaj	10813	0.16	1
344	Chandgad	7754	0.11	1
	Sangli	182548	2.69	12
345	Shirala	8343	0.12	1
346	Walwa	27301	0.40	2
347	Palus	22225	0.33	1
348	Khanapur	15861	0.23	1
349	Atpadi	6773	0.10	0
350	Tasgaon	11332	0.17	1
351	Miraj	62644	0.92	4
352	Kavathe-Mahankal	7592	0.11	1
353	Jat	20477	0.30	1